

Informační kniha

EGEJSKÁ RIVIÉRA BODRUM

Srdečně Vás
vítáme v destinaci

EGEJSKÁ RIVIÉRA BODRUM

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Bodrumu	str. 4
Podnebí a počasí	str. 5
Elektrický proud	str. 6
Voda	str. 6
Bezpečnost a kriminalita	str. 6
Kriminalita – zavazadla	str. 6
Opalování	str. 7
Jazyk	str. 7
Poloha a geografie	str. 8
Aktivity a zábava	str. 9
Restaurace	str. 11
Zábava a noční život	str. 11
Státní a náboženské svátky	str. 11
Slovníček	str. 12
Fauna a flóra	str. 14
Doprava a přeprava	str. 15
Historie	str. 16
Stravování, kuchyně a restaurace	str. 16
Pláže	str. 18
Státní zřízení	str. 18
Časový posun	str. 19
Měna a peníze	str. 19
Internet	str. 19
Pošta	str. 19
Telefonování	str. 20
Důležitá telefonní čísla	str. 20
Kontakty na úřady	str. 20
Zdravotní péče	str. 21
Celní předpisy	str. 21
Zajímavá místa	str. 22

Poznejte to nejlepší z Bodrumu

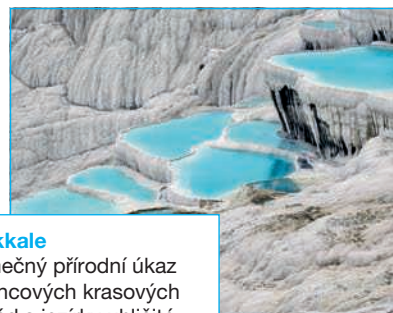
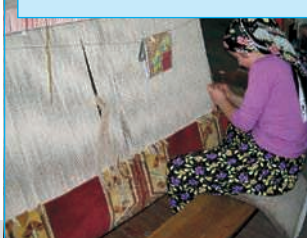

Efes

- Zachovalé zbytky impozantního antického města se slavnou knihovnou, lázněmi a dalšími stavbami starověké antiky

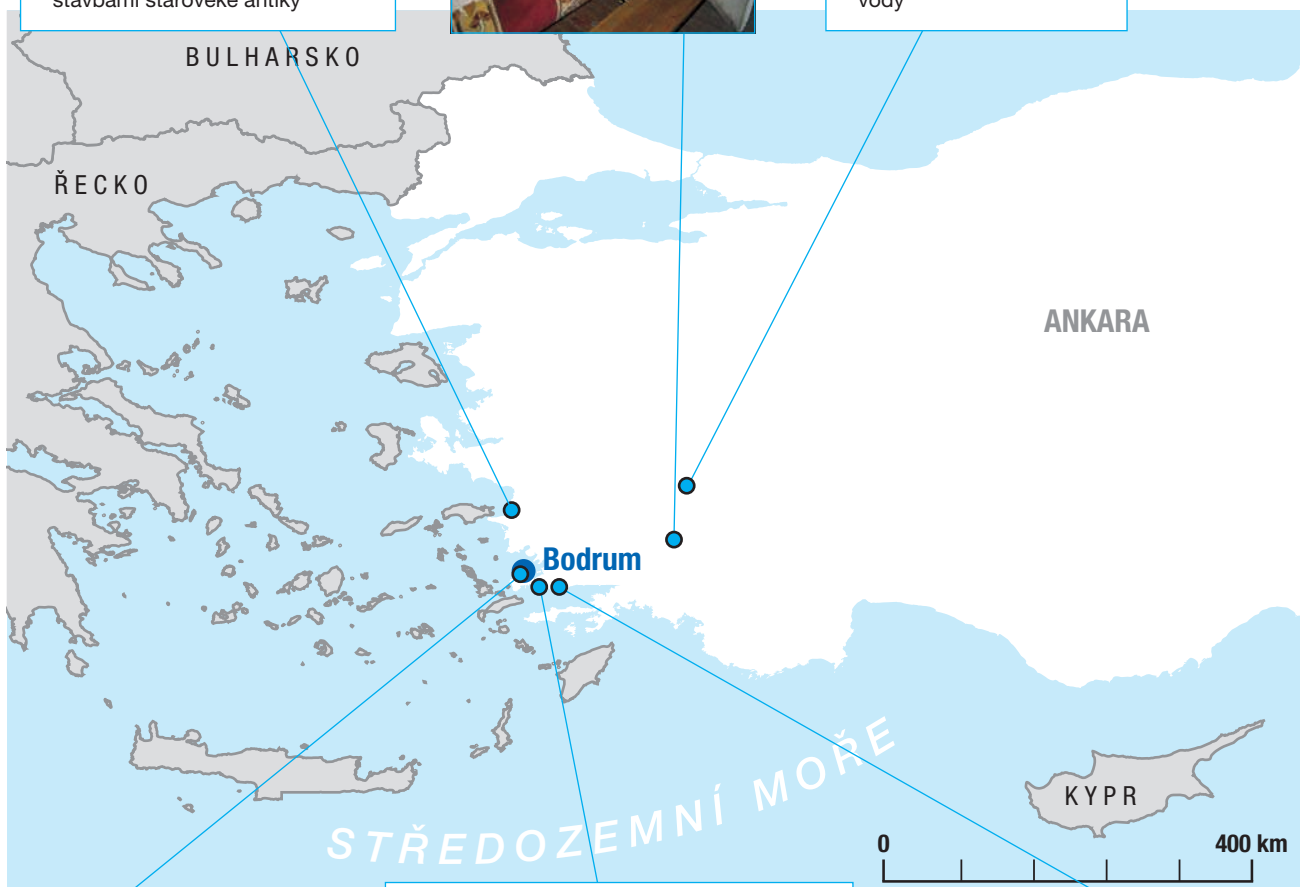
Tavas – turecké koberce

- Víška s proslulou výrobnou ručně tkaných koberců, kde je možné během návštěvy vidět celý postup výroby

Pamukkale

- Výjimečný přírodní úkaz vápencových krasových kaskád s jezírky uhlíkové vody

Bodrum

- Přístavní město s dlouhou tradicí, v němž kdysi stával jeden z divů světa (mauzoleum v Halikarnassu), s pobřežními promenádami a Svatopetrskou pevností

Turecké lázně

- Turecké parní lázně skýtají požitek nejen fyzický, ale i vizuální – jsou to zdobené místnosti, v nichž je potěšením odpočívat
- Po zahřátí těla následuje procedura drhnutí lufou a olivovým mýdlem, po lázni pak masáž zakončená relaxací

Egejské pobřeží

- Členitý a romantický kraj s čistým a teplým mořem
- Břehy jsou lemovány skalnatými výběžky porostlými piniemi a olivovníky, v zátocinách jsou ukryty idylické rybářské přístavy a letoviska

Podnebí a počasí

Dlouhé, horké léto, minimum srážek a velké množství slunečního svitu charakterizují podnebí Egejské riviéry. Výsledkem je velice příjemné počasí od konce dubna do podzimu a teplá mořská voda, zvláště v jednotlivých zátocinách.

Na Egejské riviéře panují v létě přímořské teploty dosahující k 30 až 35 stupňům. V prázdninových měsících se neseťkáte s přeháňkami. V zimních měsících ovšem rtuť teploměru klesá až k nule a počasí této části Turecka od listopadu do března vládne období dešťů.

Kdy se vypravit na dovolenou do oblasti Bodrumu

Egejská riviéra v okolí Bodrumu má letní sezónu delší než ostatní, severněji ležící destinace. Slušné počasí v západním Turecku můžete očekávat již v průběhu dubna, kdy teploty šplhají k 20 stupňům. Během májových dnů se tam lze koupat v moři a relaxovat na plážích. Teplé dny vydrží až do poloviny listopadu, na pobyt na Egejské riviéře tak máte celkem 6 měsíců.

Elektrický proud

Normu pro elektrický proud v Turecku představuje používání napětí 220 V / 50 Hz. Zástrčky jsou dvoukolíkové, proto je možné, že budete potřebovat adaptér.

Voda

Voda z vodovodní sítě není vhodná k pití. Doporučujeme zakoupit balenou vodu v obchodech.

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnostní situace v oblasti Bodrumu je stabilní, turistům nehrozí žádná nebezpečí. Nikde se však nelze vyhnout drobné kriminalitě. Buďte proto opatrní na své věci, zvláště na rušnějších místech. Raději nenechávejte cenné věci v autě a nenoste je s sebou na pláž.

Hotel nezodpovídá za peníze, cenné předměty a další osobní věci volně uložené v pokoji. Ani pojišťovna nehradí ztrátu peněz, šperků, šeků a jiných cenných předmětů. Pokud si chcete cokoliv bezpečně uložit, využijte bezpečnostní trezor. Na recepci vám ho rádi zajistí.

Kriminalita – zavazadla

Pokud zjistíte, že bylo vaše zavazadlo v průběhu letecké přepravy poškozeno, ohlaste událost ihned na letišti a sepište reklamační protokol PIR. V opačném případě vám letecká společnost nemusí poskytnout náhradu. Škodu musíte ohlásit nejpozději do 7 dnů. Pokud tak neučiníte, náhrada škody je vyloučena. Další informace vám podá průvodce CK.

Opalování

Na Egejské riviéře se snadno krásně opálíte, ale ještě rychleji nepříjemně spálíte. Předcházejte tomu dodržováním zásad zdravého pobytu na slunci:

- Mažte se kvalitním krémem (i po opalování) s vysokým ochranným faktorem.
- Noste sluneční brýle a pokrývku hlavy.
- Dostatečně pijte.
- Nezdržujte se na ostrém poledním slunci.
- Nepoužívejte parfémy a deodoranty způsobující skvrny na pokožce.

Většina hotelových pláží je dostatečně vybavena lehátky, slunečníky, stánky s občerstvením, toaletami, sprchami a převlékárny. Opalování „nahore bez“, natož nudismus, však oficiálně nejsou povoleny.

Jazyk

Úředním jazykem je turečtina. V letoviscích a ve městech se ve většině hotelů domluvíte anglicky, německy a rusky.

Poloha a geografie

Oblast Bodrumu tvoří součást provincie Mugla na západě Turecka. Zabírá zhruba 500 kilometrů pobřeží Egejského moře mezi národním parkem Dilek-Menderes na severu (naproti Samosu) a zálivem Gökova na jihu (naproti Kosu). Mořské břehy tady charakterizuje mnoho ostře řezaných zálivů, romantických zátocin, rozeklaných skalisek a především křišťálově čistá voda.

Doslova pár kilometrů od Egejské riviéry vystupují z moře krásné ostrovy a ostrůvky, z valné většiny ovšem patří Řecku. Bylo by však škoda nevyužít příležitosti a nevypravit se na Kos, Kalymnos nebo Samos.

Pobřeží okamžitě přechází v hory často vysoké až 1 000 metrů. Směrem do vnitrozemí se táhne několik horských masivů jako Ilbir Dagi, Bati Mentese Daglari, Dogu Mentese Daglari či Gölgeli Daglari. Vyčnívá z nich řada výrazných vrcholů v čele s působivým Teke Dagi (1 332 m n. m.) a hřebenem Bozdag (2 421 m n. m.), zahrnujícím dokonce i lyžařský areál.

Z vodních toků na první pohled zaujme důležitá řeka Velký Menderes (délka 380 kilometrů), pramenící v Anatolské vysočině. Do Egejského moře ústí formou široké delty mezi Kusadasi a Didimem, která je součástí národního parku Dilek Peninsula-Büyük Menderes.

Celá Egejská riviéra je hustě osídlená. Samotný Bodrum má téměř 150 tisíc obyvatel, v krajském městě Mugla žije přes 60 tisíc lidí. Metropole Ankara je vzdálena zhruba 700 kilometrů, úchvatný Istanbul o něco méně. Náboženství tady pochopitelně vládne islám, ekonomice turistický ruch.

Aktivity a zábava

Okolí Bodrumu svádí k prožití aktivní, sportovní dovolené. Členité pobřeží, strmé kopce a krásná příroda jsou nejlepší pozvánkou pro všechny milovníky adrenalinu, vodních sportů, nakupování a další zábavy.

Sport

Golf

I kolem Egejské riviéry se v poslední době těší velké popularitě golf. Využijte například služeb klubu Regnum Golf Country Bodrum.

Jízda na koni

Vychutnejte si úžasnou tureckou krajinu z koňského hřbetu. Místní farmy organizují výlety s koňmi nebo koně individuálně pronajímají.

Plachtění a jachting

Objevujte středomořské pobřeží na lodi. Součástí lodních výletů bývají zastávky na koupání či šnorchlování v nejkrásnějších zátokách v okolí. Uvidíte kouzelné zátoky a zálivy i malebné turecké přístavy. Za návštěvu určitě stojí Bodrum, Cesme, Fethiye, Izmir, Kusadasi a Marmaris.

Potápění

Potápět se můžete pouze na vyhrazených místech. Nejoblíbenější lokalita na potápěčské mapě Egejské riviéry Kara Ada (Černý ostrov) leží u Bodrumu, kde najdete také řadu potápěčských obchodů a škol.

Plavání

Koupání u nádherných pláží v okolí letovisek Didim, Ortakent, Turgutreis či Gümüşlük podél středomořského pobřeží opravdu stojí za to.

Windsurfing

Široké zátoky poblíž letovisek Turgutreis a Marmaris jsou výborné pro windsurfing. Vybavení si můžete půjčit na každém místě.

Turecké lázně

Dopřejte si relaxaci ve vyhlášených parních lázních hammam, jimiž se pyšní velká část hotelových komplexů. Původně je zavedli již Římané, avšak Turci jejich užívání působením parní lázně, teplé a studené vody a masáží dovedli k dokonalosti. Mají blahodárný vliv na zdraví člověka a všechny jeho smysly. Okouzlí vás i jejich prostředí, celá procedura totiž probíhá v krásně zdobené místnosti.

Zábavní parky

Jenom kousek od Bodrumu jsou dva aquaparky. Areál Pirates Inn The Cactus leží mezi Yalikavakem a Gündoganem, Aquapark Dedeman Bodrum zve k návštěvě kousek od Ortakentu. Další vodní světy se nacházejí trochu dál. Severně od Didimu najdete Aquapark Didim. Opačným, jižním směrem vyrostl v Marmaris pěkný Aqua Dream Water Park a přímo u pobřeží Atlantis Water Park.

Nakupování v obchodech

Na Egejské riviéře se dá sehnat snad úplně všechno. Zejména na bazarech. Pořídíte tu koření, potraviny, oblečení (kožené bundy a kabáty), boty, kabelky, keramiku, porcelán, samovary, měděné nádoby, tepané džbány na vodu i celou řadu suvenýrů jako ozdobná pouzdra na cigarety a desky na vrhcáby tavla. Právě šperky a zlato doporučujeme nakupovat jen v obchodech s certifikátem, zlaté a stříbrné výrobky by měly mít punc ryzosti.

Pokud budete chtít něco zcela výjimečného, porozhlédněte se po kobercích. Turecké koberce jsou vyráběny vždy ručně, ty nejvzácnější z pravého hedvábí. Právě turecké výrobky se od dovozových poznají podle charakteristického znaku osmanských sultánů.

K oblíbeným místům nákupů patří velké a moderní obchodní galerie Oasis Mall v Bodrumu a Midtown Shopping Mall v Ortakentu. Vůni tradičních tureckých tržnic nabízejí bodrumský Bazaar či pestrobarevný trh v Turgutreis.

Základní informace o obchodech

Otevírací doba: denně od 9 do 23 hodin

Platidlo: eura i dolary

Způsob platby: hotově i kreditní kartou

Smlouvání: kromě supermarketů a restaurací doporučeno, dokonce se to od kupujícího očekává

Sprobitné (bakšiš): 10 procent z útraty

Restaurace

Na Egejské riviéře si pochutnáte na skvělém jídle ve stravovacích zařízeních všech kategorií. Sprobitné čili bakšiš se nejčastěji dává v hodnotě asi 10 procent z útraty. „Dýško“ pro další profese:

hotelový nosič – 1 euro za každé zavazadlo,
pokojská – zhruba 5 eur za jeden týden při odjezdu,
masér – 2 eura.

Zábava a noční život

V letoviscích podél Středoziemního moře nebudete mít problém najít diskotéku nebo taneční klub. Během letních nocí můžete tančit a bavit se až do rána. Zvláště v oblasti Göltürkbükü a na Bodrumském poloostrově, kterému se přezdívá turecké Saint Tropez, se nachází řada restaurací, barů a diskoték.

Podobně jako v dalších regionech země i na Egejské riviéře se dodržují turecké státní svátky.

7 Státní a náboženské svátky

Turecké státní svátky

- 1. leden** – Nový rok
- 23. duben** – Den národní svrchovanosti a Den dětí
- 19. květen** – Den sportu a mládeže
- 30. srpen** – Den velkého vítězství
- 29. říjen** – Den republiky
- 10. listopad** – výročí Atatürkova úmrtí

Turecké náboženské svátky

Svatý měsíc (ramadán)

Devátý měsíc islámského kalendáře znamená měsíc půstu. V turistických oblastech Turecka se život během ramadánu významně nemění.

Ramazan Bayrami (Sladký svátek)

Třídenní tradiční oslava konce ramadánu. V tuto dobu se rodiny navštěvují a lidé se vzájemně obdarovávají.

Kurban Bayrami (Slavnost obětování)

Nejvýznamnější událost muslimského roku trvá obvykle 4 až 5 dní. Každá rodina, která si to může dovolit, obětuje ovci či jehně a část masa i kůže věnuje chudým nebo charitě.

 Slovníček

Základní fráze

Turecky	Česky
Merhaba	Ahoj
Günaydin	Dobré ráno
Iyi günler	Dobry den
Iyi aksamlar	Dobry večer
Iyi geceler	Dobrou noc
Saat kac?	Kolik je hodin?
Saat bir	Jedna hodina
Gün	Den
Hafta	Týden
Ay	Měsíc
Yil	Rok
Görüsürüz	Na shledanou / Uvidíme se
Allaha ismarladik	Na shledanou (říká, kdo odchází)
Güle güle	Na shledanou (ten, kdo zůstává; odpověď)
Nasilsiniz?	Jak se máte?
Tamam	Dobře
Cok iyiyim	Velmi dobře
Iyiyim, sagol	Dobře, děkuji
Tessekür ederim	Děkuji
Siz nasilsiniz?	A vy, jak se máte?

Turecky	Česky
Memnun oldum	Těší mě
Adiniz ne?	Jak se jmenujete?
Adim.....	Jmenuji se.....
Dün	Včera
Bugün	Dnes
Yarin	Zítřka
Obür Gün	Pozítří
Sabah	Ráno
Ögle	Poledne
Gece	Noc
Evet	Ano
Hayir	Ne
Lütfen	Prosím
Ne?	Co?
Nasil?	Jak?
Nerede?	Kam?
Nicin?	Proč?
Ne kadar?	Kolik?
Bu nedir?	Co to je?
Kim?	Kdo?
Hangisi?	Který?

Dny v týdnu

Turecky	Česky
Pazartesi	Pondělí
Sali	Úterý
Carsamba	Středa
Persembe	Čtvrtek

Turecky	Česky
Cuma	Pátek
Cumartesi	Sobota
Pazar	Neděle

Roční období

Turecky	Česky
Ilkbahar	Jaro
Yaz	Léto

Turecky	Česky
Sonbahar	Podzim
Kis	Zima

V restauraci

Turecky	Česky
Afiyet olsun	Dobrou chuť
Serefe	Na zdraví
Hesap, lütfen	Účet, prosím
Yemek	Jídlo
Kahvalti	Snídaně

Turecky	Česky
Ögle yemegi	Oběd
Aksam yemegi	Večeře
Lokanta	Restaurace
Pastane	Cukrárna
Bahsis	Spropitné

V hotelu

Turecky	Česky
Otel	Hotel
Oda	Pokoj
Carsaf	Prostěradlo
Yatak	Postel
Yastik	Polštář

Turecky	Česky
Battaniye	Deka
Dus	Sprcha
Sabun	Mýdlo
Havlu	Ručník
Anahtar	Klíč

Ve městě

Turecky	Česky
Eski	Staré
Iyi	Dobré
Daha iyi	Lepší
Ucuz	Laciné
Erken	Brzo
Ilk	První
Zor	Těžké
Dolu	Plné
Temiz	Čisté
Acik	Otevřené
Tren	Vlak
Araba	Auto

Turecky	Česky
Yeni	Nové
Kötü	Špatné
Daha Kötü	Horší
Pahali	Drahé
Gec	Pozdě
Son	Poslední
Kolay	Lehké
Bos	Prázdné
Kapali	Zavřené
Kirli	Špinavé
Bardak	Sklenice

Číslovky

Turecky	Česky
Sifir	Nula
Bir	Jeden
Iki	Dva, dvě
Üç	Tři
Dört	Čtyři

Turecky	Česky
Bes	Pět
Alti	Šest
Yedi	Sedm
Sekiz	Osm

Fauna a flóra

Teplé podnebí kolem Bodrumu prospívá rostlinám, které by za jiných podmínek nepřežily. Daří se tady olivovníkům, ibišku, vavříňům a palmám, milovníky ovoce potěší banánové a fíkové plantáže, pomerančovníky a sosnové lesy.

V hustých lesích rostou olše, buky, duby, kaštiny a habry, od nadmořských výšek přes tisíc metrů převažují jehličnany jako smrk a jedle. K dalším typickým rostlinám patří myrta, cesmína, pěnišník, vavříň a tis.

Bohatá je i fauna západního Turecka. Na venkově se chovají kozy, osli, koně, ovce a tur domácí, z ptactva se vyskytují husy, koroptve, křepelky a dropi. V odlehlejších horských oblastech žijí divoké kočky, lišky, divoká prasata, kuny, bobři, jeleni, kamzíci, divoké kočky, vlci a medvědi, ještěrky, zmijs, sokoli a poštolky.

Národní parky poblíž Bodrumu

Národní park Dilek Peninsula-Büyük Menderes (rozloha 276 km²) – do Egejského moře se tady širokou deltou vlévá řeka Velký Menderes. Z jejího starořeckého pojmenování se ustálil název pro meandry, tzn. říční zákruty, jimiž je její tok pověstný.

Národní park Marmaris (rozloha 202 km²) – oblast jižně od města Mugla s nádhernými mořskými zátocinami.

Očkování

Dovolenou v Turecku si můžete užít naprosto v klidu, žádné povinné očkování potřebovat nebudete. Informujte se o aktuální zdravotní a hygienické situaci v Turecku ještě několik týdnů před odletem. Kontaktujte například pražské Centrum cestovní medicíny či libovolnou okresní hygienickou stanici.

Doprava a přeprava

Mezinárodní letiště Milas-Bodrum se nachází mezi těmito dvěma městy u obce Ekinambari. Nový, moderní terminál byl dokončen v roce 2000.

Dopravní možnosti v regionu kolem Bodrumu odpovídají situaci v celém Turecku. Pro kratší vzdálenosti se hodí taxi („taksi“), případně minibus zvaný dolmuş. Nejoblíbenější hromadný dopravní prostředek na větší vzdálenosti představuje autobus.

Ideální variantou pro větší cestování je vypůjčení osobního vozidla v autopůjčovně. Delegát cestovní kanceláře Vám pomůže a doporučí prověřenou místní společnost. Pokud si i přesto vypůjčíte vůz u jiné autopůjčovny, seznáme se podrobně se smluvními podmínkami včetně pojištění. Při řízení striktně dodržujte zdejší dopravní předpisy.

Železniční a dálniční síť

Západní část Turecka protíná velké množství dálnic a rychlostních silnic. Po jedné větvi (D330) lze dojet z Turgutreis do Bodrumu a dále kolem letiště až do města Milas. Odtud pokračuje další trasa (D525) do Didimu, Kusadasi a k dálnici O-31 spojující vnitrozemský Aydin s největším městem oblasti Izmirem.

Železniční síť je naproti tomu velice řídká, nejbližší trať končí u Söke, 130 kilometrů severně od Bodrumu.

Historie

Dějiny Turecka sahají až do starověku, avšak první prapředci Turků se na území Malé Asie (Anatolie) objevili až roku 1071 našeho letopočtu po bitvě u Mantzikeru. Během následujících staletí vzniklo několik menších států, z nichž významnější vliv v Malé Asii měl Rímský sultanát pod vládou dynastie Seldžuků.

Po jeho zániku okolo roku 1299 vznikla v severozápadní Anatolii Osmanská říše, jejímž prvním sultánem s neomezenou mocí se stal Osman I. Brzy započala s výboji do Evropy, Asie i Afriky a až do konce 16. století byla světovou velmocí.

Turecko na cestě k modernímu státu

V 17. století začal pomalý úpadek říše, která nejprve ztratila část svého území ve prospěch Habsburků a následující roky přicházela o další. Po prohře v první světové válce přeměnil v roce 1923 Mustafa Kemal Atatürk říši na sekulární Tureckou republiku.

Pod vedením Atatürka prošlo Turecko řadou zásadních reforem s cílem zemi modernizovat. Avšak až po roce 1945 se stát začal pomalu ubírat k demokracii a od 80. let i k liberalizaci hospodářství.

Stravování, kuchyně a restaurace

Turecká kuchyně je velmi rozmanitá a mimořádně zdravá, zvláště díky vyváženému poměru zeleniny, ovoce, masa a příloh. Tradiční jídla se připravují z ryb, masa, zeleniny a ovčího sýra. Turecká jídla nejsou příliš kořeněná a na jídelním lístku naleznete spoustu čerstvých mořských plodů.

Maso na talíři

Nejoblíbenějším masem v Turecku je jehněčí, skopové, kuřecí nebo ryby. Turci nikdy nekonzumují maso vepřové. Jako příloha se nejčastěji podává typický turecký bílý chléb a rýže, která se upravuje s kořením, mandlemi, těstovinami či masem.

Zelenina v turecké kuchyni

Velmi oblíbenou zeleninu k přípravě pokrmů představuje baklažán, většinou zapékaný s masem a bramborami, dále pórek, jarní cibulky, papriky nebo zelené natě. Mimořádně populární jsou zeleninové saláty a grilovaná zelenina.

Doporučujeme ochutnat

Vyzkoušejte proslulý kebab – plátky masa opečeného na rožni, které se postupně odkrajuje a podává s různými omáčkami a pečivem. Listové těsto plněné masem, sýrem či zeleninou se nazývá börek. Ochutnat můžete i mleté maso zabalené ve vinných listech.

Sladkosti

Turecké dezerty se nejčastěji připravují z medu, zmrzliny a ovoce, jsou velmi sladké a k dokonalému zasycení stačí jen malý kousek. Příkladem budiž baklava (listové těsto s medem a ořechy) a sezamová pasta chalva, která se může podávat samotná nebo jako součást jiného pokrmu.

Typická jídla

börek peynirli – plněné listové těsto s balkánským sýrem

cacik – salát z nastrouhané salátové okurky, cibule a česneku

ciger – grilovaná játra se zeleninou

cöp sis – malé kousky masa na špízu

dolma – nadívaná zelenina

enginar dolmasi – plněný baklažán

gözleme – plněné těsto z mouky, vody a kvasnic

güvec – jehněčí maso připravované na ohni se zeleninou

imam bayildi – lilek plněný zeleninou

iskembe – dršťková polévka

köfte – kuličky z hovězího masa

lokmu – na oleji pečené kuličky z kynutého těsta, máčené v sirupu

mercimek corbasi – čočková polévka

midye dolmasi – plněné mušle

patlican musaka – baklažánový nákyp

pilav – jídlo z rýže nebo obilovin s rozinkami

sigara böregi – rolky plněné sýrem

tavuk corbasi – slepičí polévka

yaprak dolmasi – plněné vinné listy

Nápoje

Nejrozšířenějším nápojem v Turecku je velmi silný a hořký černý čaj. Pije se při každé příležitosti. Připravuje se ve dvou na sobě stojících konvicích, kdy se ve spodní části vaří voda a v horní praží koncentrát. Zvolit si můžete také slabší ovocný čaj (např. jablečný elma cay).

Káva není v Turecku kupodivu tolik oblíbená jako čaj. Vaří se velmi silná a slazená (kahve – „turek“). Typické turecké nápoje jsou také raki (anýzová pálenka), bira (pivo), sarap (víno) a ayran, nakyslý a lehce osolený jogurtovomléčný nápoj smíchaný s vodou. Někdy se dochucuje pepřem či česnekem.

 Pláže

Egejská riviéra proslula křišťálově čistým mořem, bohatým podmořským životem a dlouhými písčnými plážemi s jemným pískem a pozvolným klesáním do průzračné vody. Můžete si vybrat mezi romantickými plážemi stranou letovisek i plážemi městského typu s pestrou nabídkou vodních sportů. Plážový servis zahrnuje slunečníky, lehátka, toalety a sprchy. Užijí si tady rodiny s dětmi i milovníci plavání a šnorchlování.

Pláž Bitez

Rozsáhlá písčnooblázková pláž se vine podél kruhové zátoky letoviska Bitez západně od Bodrumu. Pyšní se kompletním servisem včetně šaten a občerstvení. Část Poyraz s jemným pískem a pomalým klesáním mořského dna nadchne hlavně děti.

Pláž Yahsi

Přes 1 kilometr dlouhá písčná pláž se táhne v obci Yali jižně od Ortakentu. Jedná se o prototyp pláže dotažené z komerčního hlediska do detailu a v podstatě celou ji pokrývá záplava lehátek se slunečníky. Souběžně s ní vede pěší promenáda stíněná palmami a lemovaná bary, restauranty a prodejny sportovního vybavení.

Pláž Ölüdeniz

Ölüdeniz se často objevuje v seznamech nejkrásnějších pláží světa. Pláž dlouhá 3 kilometry se ukrývá v nádherném prostředí u křišťálově čistého moře v takzvané Modré laguně. Právě tady panují ideální podmínky pro paragliding a jachting. Leží však asi 250 kilometrů od Bodrumu, až za městem Fethiye.

 Státní zřízení

Turecká republika vznikla 29. října 1923. Jedná se o pluralitní republiku s jednokomorovým parlamentem, výkonnou moc má prezident a vláda.

Administrativní členění

Turecko se dělí na 81 provincií seskupených do 7 regionů (Černomořský, Egejský, Marmarský, Středomořský, Jihovýchodní, Střední a Východní Anatolie).

Časový posun

V Turecku je o hodinu více než v České republice, letní čas se zavádí. Jestliže u nás nastává pravé poledne, v Turecku mají už 13 hodin, bez ohledu na roční období.

- Během zimního času: Turecko + 2 hodiny.
- Během letního času: Turecko + 1 hodina.

Měna a peníze

Oficiálním platidlem je turecká lira (TL). Nejlepší kurz najdete ve veřejných směnárnách, otevřených 7 dní v týdnu od 9 do 22 hodin, v nichž lze měnit peníze bez poplatků. Peníze můžete vyměnit už po příletu na letišti nebo v hotelových směnárnách, kde však bývá horší kurz.

Dalším místem, kde směníte peníze, jsou pošty a banky (otevírají od pondělí do pátku mezi 9. a 17. hodinou). Peníze si vyměňujte raději po menších částkách, zpětná směna (např. na eura) není výhodná.

Bankomaty

V turistických oblastech se běžně nacházejí bankomaty vydávající tureckou měnu i bankomaty, z nichž můžete vybírat eura nebo dolary.

Internet

V Turecku fungují internetové kavárny na každém rohu. Většina hotelů má Wi-Fi síť, někde je za poplatek. Může se stát, že některé stránky budou blokovány.

Pošta

Na poštu (označenou nápisem Post nebo PTT) narazíte v místech, kde jsou i obchody. Dopisy a pohlednice můžete odeslat rovněž z hotelové recepce či vhodit do poštovních schránek.

Telefonování

Pro mezinárodní hovory volte předčíslí 00, dále zvolte kód volané země (ČR 420, Slovensko 421) + číslo, které voláte. O cenách volání z mobilního telefonu se informujte u svého operátora. Pro ty, kteří potřebují volat a přijímat hovory, může být dobrým řešením nákup turecké SIM karty nebo předplacené karty. V Turecku jsou pouze 3 poskytovatelé mobilních telefonů GSM, kteří vám mohou nabídnout SIM kartu a datový tarif. To zahrnuje Vodafone, Turkcell a Türk Telekom. Podle tureckých zákonů musí být všechny SIM karty registrované a lze je zakoupit pouze s platným cestovním pasem.

Důležitá telefonní čísla

První pomoc: 112.

Policie: 155.

Hasiči: 110. Hasiči: 110

První pomoc: 112

Policie: 155

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky

Kaptanpasa Sok. No. 15

G.O.P., Ankara

- Telefon: 0090 312 405 61 39
- Web: www.mzv.cz/ankara
- E-mail: ankara@embassy.mzv.cz

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Ankare

Atatürk Bulvarı 245, 06692, Ankara, Turecko

- Tel.: +90 3124675075
- Fax: +90 3124682689
- Email: emb.ankara@mzv.sk

Generální konzulát České republiky

Abdi İpekçi Cad. 71

P. O. Box 35

34367, Istanbul

- Telefon: 0090 212 368 80 34,
0090 212 368 80 35

Zdravotní péče

Pokud jste si prostřednictvím cestovní kanceláře uzavřeli cestovní pojištění u ERV pojišťovny, a. s., kontaktujte v případě zdravotních obtíží linku asistenční služby EuroAlarm Asistence. Linka je vám k dispozici 24 hodin denně na telefonním čísle +420 221 860 606.

Pečlivě si uschovejte veškerá potvrzení od lékaře. Na základě podmínek sjednaných ve smlouvě vám po návratu pojišťovna náklady spojené s šetřením uhradí.

Pokud máte uzavřené cestovní pojištění u jiné cestovní pojišťovny, postupujte dle jejích pokynů. Nezapomeňte se před cestou do Turecka vybavit základní lékárníčkou s prostředky proti horečce, žaludečním obtížím a nachlazení. Místní lékárny otevírají od pondělí do soboty mezi 9. a 20. hodinou.

Celní předpisy

Do Turecka je možné bez proclení dovést:

- 1 láhev alkoholických nápojů o obsahu 100 cl či 2 láhve alkoholických nápojů o obsahu 75 cl
- 5 balení parfému, toaletní vody nebo vody po holení s objemem do 120 ml
- 200 g cigaretového tabáku společně s 200 kusy cigaretových papírků
- 1 kg kávy, instantní kávy, cukrovinek, čokolády a 500 g čaje
- léky a zdravotní potřeby výhradně pro soukromou spotřebu
- 10 kusů doutníků s váhou nad 3 g
- 50 kusů doutníků s váhou do 3 g
- 200 kusů cigaret

Z Turecka je zakázáno vyvážet:

- starožitnosti starší 100 let
- nově utkané koberce bez dokladu o koupi
- hotovost vyšší než 10 000 eur

Do Turecka je zakázáno dovážet:

- drogy a další omamné látky
- zbraně a náboje

Zajímavá místa

Artemidin chrám v Efesu

Na místě dnešní ruiny slavného Artemidina chrámu v Efesu (neboli Artemisionu) stálo mnoho svatyně zasvěcených anatólské bohyni plodnosti Kybele, později bohyni lovu Artemis. Chrámy byly devětkrát zničeny a znovu vystavěny.

Předposlední, osmý z chrámů v Efesu byl po celé Anatolii, Řecku a přilehlých oblastech známý svou velikostí (půdorys 115 x 55 metrů) a nádherou (125 jónských sloupů). Na jeho výzdobě se ostatně podíleli nejpřednější umělci té doby. Díky tomu byl chrám považován za jeden ze sedmi divů světa. Roku 356 př. n. l. ho však zapálil jistý Hérostratos, který se tak chtěl zapsat do dějin.

Poslední, devátý chrám stál na základech předchozího. Měl stejnou velikost, ale byl větší o třináctistupňové schodiště, které se k chrámu sbíhalo ze všech stran.

Zbytky Artemidina chrámu stojí jenom kousek od pahorku s dalšími nálezy starověkého Efesu včetně tzv. Jeskyně sedmispáčů, tedy na západním okraji městečka Selçuk, asi 5 kilometrů od letiště Selçuk-Efes Havaalani a 150 kilometrů od Bodrumu.

Bitez

Oblíbené středisko Egejské riviéry Bitez leží u přivětivých břehů Egejského moře a jeho písčiny pláží. Je sice rušné, avšak bary, kluby a diskotéky v něm nenajdete. Na své si tady naopak přijdou milovníci procházek, výletů do okolí a vodních sportů, obzvláště surfování.

Jeho základ tvoří dlouhá písčinná pláž s drobnými kamínky a dobrým vybavením v podobě slunečníků, lehátek, toalet, půjčoven sportovního náčiní a řady občerstvovacích zařízení. Pro dětské skotačení je nejlepší pasáž zvaná Poyraz s jemným pískem a pozvolným vstupem do vody.

Bitezské centrum vyplňuje řada uliček s obchůdky, bazary a tržišti. Aqualand Bodrum vyrostl jenom pár minut odsud, stejně jako několik moderních nákupních galerií. Jedna z nich, Boyner Bodrum Midtown, stojí hned naproti aquaparku.

Bitez (necelých 10 tisíc obyvatel) vítá své návštěvníky u klidného zálivu na jihozápadě Turecka. Východním směrem plynule přechází do zdejšího administrativního centra Bodrumu. Ještě větší Izmir je zhruba 4 hodiny daleko, mezinárodní letiště Milas se nachází asi 40 kilometrů od letoviska.

Bodrum

Antické město Halikarnassos, dnešní Bodrum, patřilo díky svému mauzoleu k sedmičce divů starověkého světa. Leží u Egejského moře na jihu egejské oblasti, zároveň je jedním z center celé Egejské riviéry. Východním směrem od něj se zvedají pohoří překonávající tisícimetrovou výšku.

V bodrumské Svatopetrské pevnosti najdete věž s dobovou mučírnou nebo Muzeum podmořské archeologie s velkou sbírkou amfor. Unikátní expozicí vzácných klenotů z hrobu princezny a výtečně dochovaného, tzv. skleněného vraku ztroskotané lodi převážející náklad islámského skla se pyšní Palác kárské princezny. Kromě toho si můžete odpočinout ve stylové „anglické hospodě“.

Vynechat byste neměli ani mauzoleum v Halikarnassu, jeden ze sedmi divů světa a do konce 12. století dominantu Bodrumu. Z monumentální hrobky, měřící neuvěřitelných 46 metrů, sice zbyly jen základy, přesto dosud stojí za to. Základna měla rozměry 30 x 40 metrů a tvořilo ji 36 sloupů na podstavci o tvaru hranolu a výšce 20 metrů. Satrapa (místodržící král) Mausolus a jeho žena (a zároveň sestra) Artemisia II. byli pohřbeni ve dvojici sarkofágů z alabastru zdobených zlatem.

Efes

Až vstoupíte do archeologického komplexu města Efes, okamžitě pochopíte, že před vámi stojí nejlépe zachovalé a působivé antické sídlo celého Turecka. Jeho součástí je např. přední fasáda Celsovy knihovny a velký amfiteátr.

Jedna z legend říká, že Efes založily Amazonky, ve skutečnosti se o to zasloužili hlavně aténští kolonisté. Za svého největšího rozkvětu, kdy patřilo do římské provincie Asie, mělo město až 250 tisíc obyvatel. Třetinu z nich tvořili otroci, narodili se tu však také filozof Hérakleitos a spisovatel Xenofón.

Celkem byla postavena čtyři města se jménem Efesos, posouvající svou polohu s ohledem na obchodní přístav podle ustupujícího moře. Kvůli pořádku se označují čísly. Velký význam má město, do jehož areálu patří mj. i tzv. Jeskyně sedmispáčů a Artemidin chrám, pro křesťanskou historii. Právě tady apoštol Pavel založil křesťanskou církev, svatý Jan Evangelista tu zřejmě napsal své evangelium a zemřely zde Panna Maria i Máří Magdaléna.

Efes se nachází na západním okraji nevelké obce Selçuk. Je to zhruba 5 kilometrů od letiště Selçuk-Efes Havaalani a necelých 7 kilometrů od Egejského moře. Bodrum leží 150 kilometrů daleko.

Gümbet

Původně malá rybářská vesnička Gümbet se nyní řadí k nejznámějším letoviskům Egejské riviéry. Zdejší záliv nedaleko Bodrumu nabízí bezpočet restaurací, barů i obchodů, které bývají v provozu dlouho do noci, někdy dokonce nonstop. Máte-li rádi zábavu, toto místo je pro vás tím správným cílem.

Gümbet, ležící u břehů Egejského moře na dohled od řeckého ostrova Kos, v minulosti administrativně patřil pod sousední Bodrum. Těsně vedle něj se nachází další turecké rekreační středisko Bitez, daleko není ani Turgutreis, Ortakent či Güvercinlik. Mezinárodní letiště Milas je asi 40 kilometrů odsud.

Kilometrovou, do moře mírně klesající pláž v Gümbetu pokrývá písek s oblázky. Je hlavním důvodem, proč do letoviska rekreanti míří. Díky Bodrumu a Bitezmu však lze využít i celou řadu dalších služeb včetně potravinových supermarketů, tržišť, gastronomických zařízení či nabídky sportů. Kdo by se přece jen nudil, může vyrazit na výlet k nedalekým historickým větrným mlýnům, do aquaparku Bodrum Aqualand nebo k pozůstatkům mauzolea v Halikarnassu.

Jeskyně sedmispáčů

Legenda o Jeskyni sedmispáčů praví, že v ní našlo útočiště sedm mudrců, kteří žili za císaře Decia a byli pro svou křesťanskou víru pronásledováni římskými vojáky. Uprchlíci se v jeskyni schovali a spali 200 let, až se probudili za vlády císaře Konstantina. Ten dal jejich náboženskému vyznání plnou volnost.

Jeskyně sedmispáčů (Yedi Uyurlar Magarasi) patří k nejstarším lokalitám spojeným se zprávami o křesťanství. Byly zde objeveny křesťanské nápisy už z 1. století našeho letopočtu. Další verze legendy říká, že mudrce do jeskyně zazdili a probudilo je až zemětřesení. Řádění přírodního živlu však nepřežili. V jeskyni byli prý pohřbeni a jejich památce sloužil i kostel.

Jeskyně sedmispáčů se ukrývá ve východním svahu kopce, kterému na opačné straně dominují archeologické nálezy města Efesu. Leží asi 150 kilometrů od Bodrumu. U jeskyně je malé parkoviště, restaurace a prodejny suvenýrů. Navazující systém katakomb není pro veřejnost přístupný.

Pamukkale a Hierapolis

Sněhobílé vápencové kaskádovité terasy s modrými jezírky Pamukkale (UNESCO) můžeme bez ostychu nazvat jedním ze zázraků přírody. Stejně úchvatné je navazující město Hierapolis proslavené jako lázeňské centrum starověku. Komplex leží ve vnitrozemí Turecka asi 14 kilometrů severně od města Denizli, kam z Bodrumu autobusem pojedete zhruba 3 hodiny.

Příroda vytváří termální prameny Pamukkale působením stékající minerální vody, která se usazuje na skále v místě tektonického zlomu už 14 tisíc let. V těsném sousedství vápencových teras vzniklo ve 2. století př. n. l. město Hierapolis. Za vlády Římanů a Byzantinců vzkvétalo, avšak častá zemětřesení donutila obyvatele odejít. Vcházelo se do něj monumentální Domiciánovou bránou, od níž vedly hradby a hlavní, tzv. sloupová ulice. Mířila k divadlu a k Byzantské bráně, chránící město proti arabským nájezdům.

Hierapolská nekropole (pohřebiště), čítající na 1 200 hrobů, je druhá největší v Anadolii. Za ní stojí budova bývalých římských lázní z 3. století n. l., přestavěná o století později (když křesťanství povýšilo na státní náboženství) na kostel.

Blízko archeologického muzea v Hierapoli, na místě údajného umučení apoštola Filipa, jehož památce měl být původně zasvěcen, se krčí polorozpadlý byzantský kostel. Vedle najdete trosky Apollonova chrámu, do nějž (jako v Delfách) chodili kněží za věštkyní, čerpající inspiraci z toxických výparů přilehlého pramene. Jižně odsud uvidíte rozsáhlé zbytky jednoho z prvních křesťanských chrámů vůbec (z 1. století po Kristu).

Turgutreis

Příjemné letovisko Turgutreis na západě Bodrumského poloostrova bylo pojmenováno podle slavného osmanského admirála Turguta Reise (1485-1565). Podílel se mj. na výrobě námořní mapy této oblasti. Jeho sochu můžete vidět v místním přístavu, odkud také odplouvají lodě na nedaleký řecký ostrov Kos. Po rychlostní silnici se dostanete do Bodrumu i na mezinárodní letiště Milas.

Srdcem letoviska Turgutreis, známého díky rybolovu, citrusovým plantážím a dlouhé řadě vynikajících rybích restaurací, je velké přístaviště s marinou. Dovolenu si tu užijí milovníci živých ulic s obchody, bary a množstvím zábavy. Obzvláště západy slunce jsou tu nezapomenutelné.

Zejména surfaři vyhledávají nedaleký záliv Akyarlar s pěknými písčnými plážemi, které poskytují ideální podmínky pro plavání, opalování a vodní sporty. Dobře dostupný je i Aqualand Bodrum, starověký Efes nebo Apollonův chrám v Didimu.

Yalikavak

V městečku Yalikavak, ležícím na opačné (severní) straně Bodrumského poloostrova než jeho největší město Bodrum, poznáte tradiční i moderní atmosféru Egejské riviéry. K jeho lákadlům patří umělecká galerie, továrna na zpracování olivového oleje a především krásné, členité pobřeží Egejského moře.

V Yalikavaku můžete obdivovat díla známých lokálních i světových malířů v místní galerii, která dříve sloužila jako vodní nádrž. Navštívit lze i zrekonstruovaný, bývalý závod na zpracování olivového oleje, nabízející spoustu atraktivních suvenýrů.

Mimo to Yalikavak poskytuje příležitosti nakupovat v celé řadě obchodů a na trzích. Ve městě funguje spousta vynikajících rybích restaurací, kaváren a barů a z mnohých budete mít i překrásný výhled na zátoku. Yalikavak je skvělou volbou i pro romantické procházky a pikniky.